

ZÁPISNICA

z 8. zasadnutia

Komisie pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko 2021 – 2027 pre cieľ 2 (Zelenšia nízkouhlíková Európa) politiky súdržnosti EÚ

Dátum a čas konania	25.11.2024 – 10:00 h
Miesto konania	ONLINE
Predsedaajúci	Boris Sloboda
Príloha č. 1	Program zasadnutia
Príloha č. 2	Prezenčná listina
Príloha č. 3	Prezentácia
Príloha č. 4	Uznesenie č. 9-10/2024

1. Otvorenie, úvodné príhovory, kontrola uznášaniaschopnosti, schvaľovanie programu zasadnutia a voľba overovateľa

8. zasadnutie Komisie pre CP2 (ďalej aj „komisia“) pri MV pre Program Slovensko otvoril **predseda komisie Boris Sloboda**, generálny riaditeľ sekcie programovania a podpory Programu Slovensko MIRRI SR. Privítal zástupcov EK, ako aj ostatných členov, pozorovateľov a hostí na rokovaní komisie. Predseda komisie uviedol predmet 8. zasadnutia komisie - prerokovanie jedného návrhu hodnotiacich a výberových kritérií v gescii MIRRI SR v celkovej indikovanej výške finančných prostriedkov 16,5 mil. EUR a prerokovanie návrhu zmeny Programu Slovensko v rámci priority 2P2 Životné prostredie v pôsobnosti MŽP SR. V bode „Rôzne“ sa komisia venovala jednému informačnému bodu, t. j. zámeru národného projektu Mapovanie brownfieldov na území Slovenskej republiky.

Predseda komisie odovzdal slovo **p. C. Kocmanovi (DG REGIO)**, ktorý vyjadril pretrvávajúce obavy EK z pomalej implementácie opatrení v rámci Programu Slovensko a obzvlášť v rámci CP2. V súlade s pravidlom „n+3“ je potrebné z EFRR a KF vyčerpať 1,5 mld. EUR do konca roka 2025 a rovnaký objem prostriedkov je potrebné vyčerpať do konca roka 2026. V súčasnosti kontrahovanie v CP 2 dosahuje 50% alokácie, avšak z pohľadu čerpania je potrebné vyčerpať do konca budúceho roka viac než polovicu kontrahovanej sumy, čo vyvoláva značné obavy. Práve čerpanie v rámci CP 2 a CP 3 by mohlo odvrátiť hroziaci decommitment pre Program Slovensko, berúc do úvahy stav kontrahovania v rámci daných CP.

Predseda komisie potvrdil, že riadiaci orgán vyvíja maximálne úsilie, aby sa akcelerovalo čerpanie. Podčiarkol, že základným predpokladom čerpania je aj dostatočné množstvo vyhlásených výziev a nakontrahovaných projektov. Kým na konci roka 2023 bolo vyhlásených približne 20 výziev, dnes je to vyše 200 výziev. Ďalej uviedol, že aj návrhy na zmenu Programu Slovensko, ktoré boli predložené, sledujú práve tento cieľ, t. j. urýchliť čerpanie a minimalizovať riziko decommitmentu.

Predseda komisie odovzdal slovo **J. Revákovej (MIRRI SR)**, ktorá informovala o technických náležitostiach rokovania a o postupe hlasovania. Predseda komisie pristúpil ku kontrole uznášaniaschopnosti - v čase kontroly uznášaniaschopnosti sa prezentovalo 38 prítomných členov z celkového počtu 44, **predseda komisie konštatoval uznášaniaschopnosť komisie** (minimálny počet členov s hlasovacím právom potrebný pre uznášaniaschopnosť komisie je 30).

Predseda komisie ďalej informoval, že program rokovania bol zaslaný 8.11.2024 a finálne materiály boli zaslané 21.11.2024. V rámci priestoru na doplnenie programu neboli vznesené žiadne požiadavky.

Výsledok hlasovania k programu rokovania: Program rokovania komisie bol schválený.

Počet prezentovaných členov:	38	členov komisie
za hlasovalo:	35	členov komisie
proti hlasovalo:	0	členov komisie
zdržalo sa hlasovania:	0	členov komisie
nehlasovali:	3	členovia komisie

Za overovateľa zápisnice bol navrhnutý M. Krnčok z Bratislavského samosprávneho kraja, ktorý nomináciu prijal. Predseda komisie otvoril hlasovanie k overovateľovi.

Výsledok hlasovania k voľbe overovateľa: Za overovateľa zápisnice bol schválený pán Matúš Krnčok (BSK).

Počet prezentovaných členov:	38	členov komisie
za hlasovalo:	36	členov komisie
proti hlasovalo:	0	členov komisie
zdržal sa hlasovania:	1	člen komisie
nehlasoval:	1	člen komisie

2. Návrh hodnotiacich a výberových kritérií pre hodnotenie žiadostí o NFP v rámci Programu Slovensko 2021-2027 – Špecifický cieľ RSO2.7. Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženie všetkých foriem znečistenia (KF)

- **Opatrenie 2.7.10** Eliminácia fragmentácie krajiny rozrastania zastavaných plôch prostredníctvom revitalizácie zanedbaných a nevyužívaných území v intravilánoch sídiel.

Priebeh zasadnutia: **Predseda komisie** uviedol, že predložený návrh HaVK sa vzťahuje k výzve s alokáciou v objeme 16,5 mil. EUR, predkladateľom je MIRRI SR. Odovzdal slovo **p. Barnovi (MIRRI SR)**, ktorý prezentoval návrh predmetných HaVK. Prezentácia je súčasťou prílohy č. 3. Ďalej T. Barna informoval, že v rámci pripomienkovania bolo zaslaných 15 pripomienok a návrh HaVK sa predkladá bez rozporu.

Predseda komisie otvoril diskusiu:

C. Kocman (DG REGIO) sa informoval ohľadne charakteru podpory, ktorá nie je verejná, nakoľko sa uvádza aj komerčné využitie brownfieldov, ako je zohľadnený princíp „znečisťovateľ platí“ a či bude revitalizácia zohľadňovať aj zelené aspekty (viac prírody v mestách), resp. či takéto projekty budú nejakým spôsobom zvýhodnené. Na záver vyjadril najväčšiu obavu, a to pripravenosť projektov v tejto oblasti, nakoľko tento typ projektov si vyžaduje zdĺhavú prípravu. **T. Barna (MIRRI SR)** reagoval na dotazy. Vo vzťahu k environmentálnym záťažiam sa nepredpokladá, že brownfieldy ich budú generovať, keďže navrhnuté činnosti smerujú do takých oblastí, ktoré nebudú produkovať znečistenie. Pokiaľ ide o už existujúce záťaže na území, medzi oprávnené výdavky boli zaradené aj výdavky na dekontamináciu

územia. Vo vzťahu k verejnej podpore T. Barna uviedol, že ne hospodárske využitie brownfieldov je finančne veľmi nákladné, preto v rámci mestského rozvoja sa umožňuje takýmto projektom, v prípade, že budú doplnkovo využívať danú infraštruktúru, aby ju mohli čiastočne financovať aj z doplnkových hospodárskych činností. Ako ne hospodárske činnosti boli vymedzené oblasti výkonu verejných právomocí, vzdelávania, kultúry, ochrany prírodného dedičstva, športu, prípadne infraštruktúra, ktorá bude dostupná širokej verejnosti a nebude sa komerčne využívať, má charakter prirodzeného monopolu, ktorá má charakter činnosti, ktoré štát vykonáva v rámci výkonu svojich právomocí. Pokiaľ ide o pripravenosť projektov, samotné nastavenie podmienok, ktoré vyžaduje, aby nehnuteľnosť bola vo vlastníctve, prípadne v správe mesta, vytvára predpoklad pre lepšiu pripravenosť projektov, ako aj aspekt otvorenej súťaže o obmedzené finančné prostriedky v rámci dopytovo orientovanej výzvy.

C. Kocman (DG REGIO) zopakoval svoju pripomienku, či pôvodný znečisťovateľ, ktorý spôsobil, že sa jedná o brownfield, je nejakým spôsobom zapojený, resp. jeho zodpovednosť je nejaká zahrnutá do procesu. Pokiaľ ide o pripravenosť projektov, vyjadril skôr skeptický názor, berúc do úvahy čas potrebný na to, aby sa brownfield, resp. jeho nové využitie, dostal do plánu rozvoja, resp. územného plánu. **T. Barna (MIRRI SR)** vyjadril presvedčenie, že záujem o takýto typ projektov bude enormný, preto boli kritéria nastavené prísne. Vo vzťahu k princípu „znečisťovateľ platí“ informoval, že mnoho území má nejakú kontamináciu, ale pôvodca toho znečistenia buď nie je známy, alebo už dávno zanikol, a teda bremeno odstránenia takejto záťaže je na vlastníčkovi územia, prípadne na štáte. Preto boli výdavky na odstránenie takýchto záťaží zaradené medzi oprávnené výdavky.

K. Kucbelová (MPSVR SR - Gestor HP) upozornila na nesprávne zapracovanie pripomienky, kedy došlo k odstráneniu celého vylučujúceho kritéria (1. Projekt je v súlade s Chartou základných práv EÚ atď.), namiesto zdroja overenia ako bolo požadované. **T. Barna (MIRRI SR)** zareagoval na upozornenie a vysvetlil, že dané vylučujúce kritérium bolo vypustené na základe akceptovania pripomienky s poradovým číslom 6, ktorej plné znenie a zároveň vyhodnotenie bolo súčasťou podkladov zaslaných zo strany sekretariátu Monitorovacieho výboru pre Program Slovensko 2021 – 2027 dňa 21.11.2024 (pripomienka MIRRI SR - neuvádzať do návrhu vecných kritérií všeobecné kritéria z dôvodu, že sú už schválené a teda by sa o nich nemalo opakovanne hlasovať, nemali by byť pripomienkované a menené).

Predseda komisie ukončil diskusiu a pristúpil k hlasovaniu.

Výsledok hlasovania: Návrh hodnotiacich a výberových kritérií pre hodnotenie žiadostí o NFP v rámci Programu Slovensko 2021-2027 v rámci opatrenia 2.7.10 Eliminácia fragmentácie krajiny rozrastania zastavaných plôch prostredníctvom revitalizácie zanedbaných a nevyužívaných území v intravilánoch sídiel **bol odporúčaný na schválenie Monitorovaciemu výboru pre Program Slovensko.**

Počet prezentovaných členov:	38	členov komisie
za hlasovalo:	37	členov komisie
proti hlasovalo:	0	členov komisie
zdržalo sa hlasovania:	0	členov komisie
nehlasovalo:	1	člen komisie

3. Návrh zmeny Programu Slovensko v rámci priority 2P2 Životné prostredie v pôsobnosti Ministerstva životného prostredia SR

Priebeh zasadnutia: **Predseda komisie** uviedol ďalší bod programu. Riadiaci orgán (MIRRI SR), na základe žiadosti sprostredkovateľského orgánu (MŽP SR) a po dlhých konzultáciách s Európskou komisiou, sa rozhodol predložiť návrh na zmenu Programu Slovensko, ktorý pozostáva z väčšej časti z finančných presunov medzi opatreniami v rámci priority 2P2 životné prostredie a na to nadväzujúce úpravy hodnôt merateľných ukazovateľov, ako aj úpravy v textovej časti dokumentu. Ide o posilnenie alokácie pre oblasť čistenia a odvádzania komunálnych odpadových vôd v rámci ŠC 2.5, najmä opatrenia 2.5.1 a čiastočne aj 2.5.4., v celkovom objeme 157 mil. EUR, a to presunom 140 mil. EUR z opatrenia 2.7.1 zameraného na opatrenia na ochranu prírody a biodiverzity, ako aj inými menšími presunmi. Rozhodnutie o presune sa nerodilo ľahko, avšak po zvážení aktuálneho stavu implementácie Programu Slovensko, absorpčnej kapacity jednotlivých opatrení a pripravenosti projektov a v neposlednom rade záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich zo Zmluvy o pristúpení k EÚ v oblasti čistenia a odvádzania komunálnych odpadových vôd, riadiaci orgán súhlasil s návrhom zmeny predloženej MŽP SR. Vedomý si existujúcich obáv vyplývajúcich z presunu prostriedkov z oblasti ochrany prírody a krajiny a po dohode s Európskou komisiou, riadiaci orgán upravil znenie uznesenia k tomuto bodu tak, aby reflektovalo potrebu naďalej riešiť aj pretrvávajúce záväzky a z toho vyplývajúce úlohy pre oblasť ochrany prírody a biodiverzity v kompetencii MŽP SR. Upravené znenie uznesenia bolo zaslané členom komisie. Následne predseda komisie odovzdal slovo **p. Chrenkovej Kušnírovej (MŽP SR)**, ktorá informovala o navrhnutých zmenách, prezentácia je súčasťou prílohy č. 3. Zdôraznila hlavné dôvody navrhovaných zmien, ktorými sú zabránenie prepadnutia finančných prostriedkov z Programu Slovensko a zároveň skúseností nadobudnuté z implementácie Operačného programu Kvalita životného prostredia (ďalej aj „OP KŽP“). Revízií predchádzala jednak komunikácia s EK a analytická práca MŽP SR, súčasťou ktorých boli aj stretnutia s účastníkmi zapojenými do prípravy a implementácie Programu Slovensko, posudzovala sa ich miera pripravenosti a schopnosti potenciálnych žiadateľov zrealizovať projekty v oblasti ochrany prírody a vodného hospodárstva. Okrem navrhovaných finančných presunov sa do Programu Slovensko dopĺňa možnosť realizácie budovania a rozšírenia záchranných staníc pre chránené druhy živočíchov – CITES druhy. CITES predstavuje medzinárodný dohovor o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín. Výzva ja naplánovaná na 1. kvartál 2025. Bližšie informácie a zdôvodnenia MŽP SR boli zahrnuté do podpornej dokumentácie k tomuto bodu a do tabuľky vyhodnotenia pripomienok, ktoré obdržali členovia komisie.

Predseda komisie otvoril diskusiu:

C. Kocman (DG REGIO) informoval, že EK vyjadrila hneď od začiatku výhrady k navrhovanej zmene. Problém nebol s navýšením alokácie do oblasti čistenia a úpravy vôd, čo je v súlade so záväzkom prijatým s 15. revíziou OP KŽP, t. j. navýšiť alokáciu do danej oblasti, ale to, že finančný presun je navrhnutý na úkor ochrany prírody. Ďalej uviedol, že berúc do úvahy prebiehajúci infrigement v oblasti čistenia komunálnych odpadových vôd už v minulom roku prebiehala diskusia o tom, aké projekty je potrebné prioritne podporovať. To však neodráža realitu, keďže sa plánujú podporovať aj projekty, ktoré nie sú predmetom konania o porušení. Slovensko tak bude musieť existujúce záväzky pokryť aj z iných zdrojov, ako sú fondy EÚ. Vo vzťahu k ochrane prírody C. Kocman podčiarkol, že aj tam prebiehajú infrigementy, a to pre nedostatočnú ochranu hlucháňa hôrneho, s rozhodnutím Súdneho dvora EÚ, ktoré je potrebné naplniť a pre absenciu dokumentov starostlivosti lokalít sústavy NATURA 2000. Ďalej uviedol, že sa poukazuje na nedostatočné kapacity v rezorte životného prostredia, čo len podčiarkuje, že riešenie infrigementu nespočíva v znižovaní finančnej alokácie pre ochranu prírody, avšak v hľadaní spôsobov, ako posilniť kapacity na realizáciu opatrení, aby došlo k naplneniu legislatívnych požiadaviek. C. Kocman zdôraznil, že pokiaľ Slovensko bude znižovať alokáciu fondov v tejto oblasti, nemôže používať argument nedostatku finančných prostriedkov, v prípadných konaniach pred Súdnym dvorom EÚ, ako dôvod nenaplnenia legislatívnych požiadaviek. DG REGIO berie na vedomie, že finančné prostriedky pre oblasť čistenia a úpravy vôd sú potrebné, ale aj to že v oblasti ochrany prírody pretrváva stagnácia a rozhodnutie o finančnom presune a prioritách

financovania smeruje k tomu, že infrigementy bude musieť Slovensko riešiť úplne vo vlastnej réžii. C. Kocman poďakoval za návrh uznesenia k tomuto bodu, ktoré reflektuje záväzky, ktoré by mali byť naplnené aj bez tohto uznesenia. Druhou vecou je, ako bude Slovensko naplňovať legislatívu. Na záver vyjadril nádej, že Slovensko bude schopné implementovať aspoň projekty v oblasti čistenia a úpravy vôd z fondov EÚ. Predseda komisie potvrdil, že presun prostriedkov z oblasti ochrany prírody neznižuje dôležitosť záväzkov a z toho vyplývajúcich úloh pre MŽP SR a rezort bude musieť nájsť iné zdroje finančného krytia.

M. Paulíková (zástupkyňa občianskej spoločnosti) informovala, že ich zaslané pripomienky, v rámci ktorých sa snažili upozorniť aj na potrebu riešenia opatrení na ochranu prírody a biodiverzity, kde sú taktiež infrigementy, neboli akceptované. Ďalej sa informovala o pripravenosti projektov pre oblasť čistenia a úpravy vôd, nakoľko dostupné informácie v itms 2021+ nenasvedčujú deklarovaný vysoký dopyt. Navyše, ako uviedla, potenciálny dopyt v oblasti ochrany prírody MŽP SR analyzovalo len u rezortných organizácií, pričom sú informácie od potenciálnych žiadateľov, ktorí čakajú na výzvu pre opatrenie 2.7.1 v rámci schémy štátnej pomoci, a preto rozhodnutie o presune nepovažuje za správne.

J. Ridzoň (zástupca občianskej spoločnosti) poukázal na opakujúcu sa nežiadúcu situáciu z minulých programových období. Ako problém označil komplikované výzvy, obrovský investičný dlh v infraštruktúre pre turistiku v porovnaní s okolitými krajinami, ktoré by zatriktívni chránené územia a priniesli im aj benefit a rozvoj aj samotným regiónom. Preto, ako uviedol, každé zníženie financovania len odsúva riešenie tohto problému. Poukázal na možnosť realizácie projektu formou národného projektu, napr. na čistenie bielych plôch a na zdevastovaných biotopoch, išlo by o veľkoplošné opatrenie, kde sa dá rýchlo a jednoduchým spôsobom rozbehnúť čerpanie prostriedkov za predpokladu súhlasu vlastníka. Ďalej poukázal na problém posledných mesiacov, a to že projekty schválené EK v rámci programu LIFE, nedostávajú žiadne spolufinancovanie zo strany štátu. Vo výsledku tak ochrana prírody prichádza o finančné prostriedky z Programu Slovensko a programu LIFE, pričom zložitost' výziev pretrváva, čo ohrozí podporu praktickej ochrany prírody, a to v situácii keď niektoré druhy, kde sa infrigementy ešte nezačali, sa môžu v tejto situácii ocitnúť, čo skomplikuje situáciu aj MŽP SR. J. Ridzoň dal na zváženie 2 prístupy. Prvý prístup počíta s urýchleným vyhlásením výzvy pre opatrenie 2.7.1 v rámci schémy štátnej pomoci a zároveň s rozšírením prebiehajúcej výzvy mimo schémy štátnej pomoci (16. výzva) aj o iných žiadateľov, následne, s časovým odstupom pol roka, by sa vyhodnotil dopyt, na základe ktorého by sa pristúpilo k rozhodnutiu o finančných presunoch. Druhý prístup, by prichádzal do úvahy v prípade neakceptovateľnosti prvého a spočíval by v úprave znenia navrhovaného uznesenia.

E. Chrenková Kušnírová (MŽP SR) potvrdila, že 16. výzva je výlučne len pre štátne organizácie, a to len z dôvodu, že nie je pod schémou štátnej pomoci. Na výzvu, ktorá je uvedená aj v uznesení, sa vzťahuje už štátna pomoc a v rámci nej budú oprávnení aj vlastníci a užívatelia pozemkov. Príprava výzvy je dlhšia, nakoľko kombinuje viac schém štátnej pomoci, ktoré sú už vypracované a interne odkonzultované s vecnými sekciami, ŠOP SR a národnými parkami a zaslané na posúdenie PMÚ SR. Je aj snahou MŽP SR vyhlásiť výzvu čo najskôr. Ďalej potvrdila pretrvávajúci rozpor, aj napriek rokovaniu k predloženým pripomienkam zo strany občianskej spoločnosti. Vo vzťahu k pripravenosti projektov v oblasti čistenia a úpravy vôd, MŽP SR eviduje žiadosti v konaní v objeme 143 mil. EUR, navyše suma schválených a zazmluvnených projektov predstavuje 276 mil. EUR. Pokiaľ ide o nedostatok administratívnych kapacít, MŽP SR si je vedomé pretrvávajúceho problému a verí, že pomoc pri riešení poskytne aj spolupráca s JASPERS. Na záver E. Chrenková Kušnírová uviedla, že projekty v oblasti čistenia a úpravy vôd v rámci prioritných aglomerácií sú riešené aj z národných zdrojov v rámci Envirofondeu, v prípade ich nedostatku bude MŽP SR samozrejme hľadať ďalšie zdroje finančného krytia.

Predseda komisie, v rámci ďalšej diskusie, označil prvý navrhovaný prístup zo strany J. Ridzoňa, za nepriechodný pre riadiaci orgán, a to z dôvodu časovej tiesne, v ktorej je implementácia Programu

Slovensko aj vo vzťahu k naplneniu pravidla „n+3“ v roku 2025. Poukázal však na úlohu, ktorá vyplýva pre riadiaci orgán, a to **vyhodnotiť napĺňanie limitov kontrahovania uvedených v investičných plánoch a reálneho stavu čerpania vo vzťahu k „n+3“ a v prípade potreby predložiť návrh presunu alokácie v rámci Programu Slovensko v prospech priorit s vyššou absorpčnou schopnosťou**. Zároveň podčiarkol, že ak by nastala situácia, kedy vyčlenené prostriedky pre oblasť ochrany prírody budú nedostatočné a na druhej strane, implementácia v oblasti čistenia a úpravy vôd bude stagnovať, **nie je vôbec vylúčené, že sa prostriedky presunú naspäť**.

D. Kerestešová (MIRRI SR) informovala ohľadne sprísneného monitoringu implementácie CP1 a CP2, o ktorom informovala EK na výročnom preskúmaní k implementácii Programu Slovensko.

J. Ridzoň (zástupca občianskej spoločnosti) zobral na vedomie pozíciu riadiaceho orgánu a navrhol riešenie č. 2, t. j. úpravu znenia uznesenia o nasledujúce texty/bod:

1. Do bodu 4 doplniť text v znení: *„zjednodušiť byrokraciu v rámci výzvy a vyčleniť kapacity na pomoc vlastníkom, užívateľom a ďalším žiadateľom v rámci štátnej ochrany prírody a národných parkov)“*
2. Doplniť bod 5 v znení: *„vyhlásiť výzvu pre opatrenie 2.7.1 Realizácia schválených dokumentov ochrany prírody a krajiny, resp. iných schválených dokumentov manažmentu osobitne chránených častí prírody a krajiny v rámci štátnej pomoci v 1. polroku 2025, zjednodušiť byrokraciu v rámci výzvy a vyčleniť kapacity na pomoc vlastníkom, užívateľom a ďalším žiadateľom v rámci štátnej ochrany prírody a národných parkov)“*
3. Do bodu 6 (pôvodný bod 5) doplniť text v znení: *„a v takomto prípade reflektovať zvýšený záujem o zapojenie sa do výziev na ochranu biodiverzity aj pri príprave rozdelenia zdrojov alokovaných pre ochranu biodiverzity v novom programovom období po r. 2028)“*

M. Malaga (MŽP SR) potvrdil správnosť prezentovaných čísiel ohľadne sumy projektov v konaní/schválených pre oblasť čistenia a úpravy vôd. Zároveň doplnil, že k daným číslam je potrebné ešte prirátať projekty v príprave, ktorými bola EK deklarovaná absorpčná kapacita.

Predseda komisie reagoval na prednesenú zmenu uznesenia a navrhol úpravu bodu 4 o doplnenie participatívneho prístupu pri príprave výzvy, vo vzťahu k bodu 5 bolo spresnené, že ide o duplicitu s bodom 4, a preto daný bod je nadbytočný, na záver neodporučil rozšírenie bodu 6 o úlohu s previazaním na nové programové obdobie.

E. Chrenková Kušnírová (MŽP SR) potvrdila duplicitu bodu 5 s bodom 4. Ďalej uviedla, že MŽP SR je pri príprave výzvy pre opatrenie 2.7.1 v rámci schémy štátnej pomoci zaviazané už v harmonograme výziev konzultovať a riešiť participatívne, preto aj príprava výzvy je zdĺhavejšia. Pokiaľ ide o konanie o žiadosti, samotný proces už bol v porovnaní s minulým obdobím zjednodušený, počet dožiadaní sa znížil, čo urýchlil samotný proces konania. MŽP SR zároveň spolupracuje s RC MIRRI SR pri tvorbe žiadostí a pri konzultáciách výziev, takže tam je možný priestor na ďalšiu potenciálnu spoluprácu. Na záver uviedla, že znenie bodu 6, t. j. doplnený záväzok, predstavuje neštandardné riešenie, nakoľko ešte nie je známe, aký bude nový legislatívny rámec a požiadavky z neho vyplývajúce.

M. Paulíková (zástupkyňa občianskej spoločnosti) pripomenula, že v rámci prípravy výzvy pre opatrenie 2.7.1 už prebehli diskusie pred rokom, výstupom ktorých bolo aj rozdelenie výzvy na výzvu mimo schémy štátnej pomoci a výzvu v rámci schémy štátnej pomoci, informácie aké typy opatrení potrebujú potenciálni žiadatelia a pod. Ďalej vyjadrila svoje znepokojenie nad tým, že procesy sa opakujú a čas na vyhlásenie výzvy sa naťahuje. Na záver uviedla, že vyhlásená 16. výzva mala byť pôvodne vyhlásená aj pre subjekty, ktoré nerobia hospodársku činnosť, t. j. samosprávy a mimovládne organizácie, a vyhlásená mala byť aj pre Bratislavský kraj, čomu tak nie je. Vyjadrila svoj skeptický názor na argumentáciu ohľadom implementácie projektov v ďalšom programovom období z dôvodu ich nepripravenosti, nakoľko, ako uviedla, uvedená argumentácia sa opakuje z minulého programového

obdobia. Podčiarkla, že podpora kapacít je potrebná pri príprave samotných projektov a programov starostlivosti, pričom súčasný trend je opačný a administratívne kapacity sú redukované.

C. Kocman (DG REGIO) súhlasil s tým, aby sa do uznesenia nedával odkaz na podporu po roku 2028. Vo vzťahu k vyhlásenej výzve mimo schémy štátnej pomoci podčiarkol zodpovednosť MŽP SR za rýchle čerpanie, keďže výzva bola otvorená len pre rezortné organizácie.

J. Ďurkošová (MŽP SR) uviedla, že zvýšená pozornosť ochrany prírody kvôli prebiehajúcim infrigementom je na druhej strane aj pozitívna vec, nakoľko je dôležité, aby sa zintenzívnili snahy a aktivity na ich plnenie. Potvrdila, že úlohou MŽP SR je vytvárať podmienky, aby organizácie ochrany prírody, ale aj neštátne subjekty, ktoré sú oprávnené, mohli efektívne využiť finančné prostriedky. Ďalej informovala, že v oblasti ochrany hlucháňa a v oblasti prípravy programov starostlivosti bola nastavená spolupráca vo forme pravidelných koordinačných stretnutí s odbornými organizáciami ochrany prírody. Na záver spomenula schválenie programu starostlivosti o Muránsku planinu vládou SR a vytvorené mechanizmy, ktoré majú za úlohu zabezpečiť zapojenie verejnosti do prípravy návrhov programov starostlivosti.

L. Šimko (MIRRI SR) súhlasil s tým, aby sa na tejto komisii, resp. Monitorovacím výbore pre Program Slovensko 2021 - 2027 neriešili otázky budúceho programového obdobia, ktoré je možné riešiť v rámci inej platformy, napr. Partnerstvo pre politiku súdržnosti, Rada vlády SR, a preto neodporúča úpravu bodu 6.

Predseda komisie reagoval na úpravu uznesenia, konkrétne bod 4, pričom uviedol, že doplnenie participatívneho prístupu pri príprave výzvy nebude automaticky znamenať nedodržanie harmonogramu. Ďalej uviedol znenie doplnenia bodu: „*participatívnu prípravou výzvy, vrátane podmienok poskytnutia príspevku a nastavenia výzvy.*“

J. Ridzoň (zástupca občianskej spoločnosti) súhlasil s vypustením referencie na budúce programové obdobie. Pre bod 4 uviedol, či je možné doplniť text, ktorý by odkazoval na úlohu vyčleniť kapacity na pomoc vlastníkom, užívateľom a ďalším pri príprave žiadostí, nakoľko participatívny proces je dôležitý proces, ktorý má za úlohu správne nastavenie výzvy, avšak mnohí žiadatelia potrebujú už konkrétnu pomoc pri príprave projektu. Vo vzťahu k už vyhlásenej 16. výzve, upresnil, že vníma nastavenie výzvy ako nesprávne, keďže aj iné subjekty by dokázali realizovať aktivity mimo schémy štátnej pomoci a preto navrhol doplniť úlohu o jej prehodnotenie a aktualizáciu.

M. Puzder (MIRRI SR) reagoval na možnosť poskytnúť podporu potenciálnym žiadateľom prostredníctvom RC MIRRI SR. Navrhol, aby MŽP SR sa po vyhlásení výzvy kontaktovalo s MIRRI SR a poskytlo školenie zamestnancov, aby vedeli usmerniť potenciálnych žiadateľov v regiónoch.

E. Chrenková Kušnírová (MŽP SR) doplnila, že MŽP SR po vyhlásení výzvy robieva informačný seminár, kam sú pozvaní všetci potenciálni žiadatelia, zároveň zaviedli konzultačné hodiny na sekcii a vybavujú žiadosti o informácie k výzve. Vo veci prehodnotenia 16. výzvy uviedla, že iné subjekty nie je možné zaradiť do výzvy z dôvodu podmienok štátnej pomoci.

A. Rúfusová (BBSK) odporučila zvážiť, aby poskytnuté podklady k takýmto zmenám boli komplexnejšie a obsahovali napr. aj informácie ohľadom dopytu v jednotlivých opatreniach. Ďalej apelovala na to, aby pre pretrvávajúce problémy v oblasti ochrany prírody bola sformulovaná jasnejšia vízia krokov, akými chceme danú oblasť riešiť.

Predseda komisie na záver prezentoval navrhované znenie uznesenia, aj s upraveným bodom 4, ktorý bol doplnený o nasledujúci text: „*participatívnu prípravou výzvy, vrátane podmienok poskytnutia*

príspevku a nastavenia výzvy, ako aj zabezpečiť podporu potenciálnym žiadateľom prostredníctvom regionálnych centier MIRRI SR“.

Predseda komisie ukončil diskusiu a pristúpil k hlasovaniu.

Výsledok hlasovania:

Návrh zmeny Programu Slovensko v rámci priority 2P2 Životné prostredie v pôsobnosti Ministerstva životného prostredia SR **bol odporučený na schválenie Monitorovaciemu výboru pre Program Slovensko**. Zároveň komisia pre CP2 **odporúča Monitorovaciemu výboru pre Program Slovensko zobrať na vedomie nasledujúce úlohy Ministerstva životného prostredia SR:**

1. vypracovať a schváliť dokumenty starostlivosti lokalít sústavy NATURA 2000, na ktoré sa vzťahuje konanie č. 2019/2141
2. do prípravy dokumentov starostlivosti zapojiť širokú škálu zainteresovaných strán (vlastníci/používatelia pôdy, mimovládne organizácie)
3. schváliť program záchranu hlucháňa hôrneho a následne informovať Európsku komisiu o celkovom pláne potrieb financovania na plnenie požiadaviek vyplývajúcich z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo vzťahu k ochrane hlucháňa hôrneho
4. vyhlásiť výzvu pre opatrenie 2.7.1 Realizácia schválených dokumentov ochrany prírody a krajiny, resp. iných schválených dokumentov manažmentu osobitne chránených častí prírody a krajiny pre širokú skupinu oprávnených žiadateľov (vlastníci alebo užívatelia pozemkov v chránenom území, mimovládne organizácie atď.) v 1. polroku 2025 participatívnou prípravou výzvy, vrátane podmienok poskytnutia príspevku a nastavenia výzvy, ako aj zabezpečiť podporu potenciálnym žiadateľom prostredníctvom regionálnych centier MIRRI SR
5. v prípade nedostatku finančných prostriedkov zo zdrojov fondov EÚ v rámci regionálnej politiky v dôsledku navrhovaného finančného prevodu, využiť financovanie prípravy a realizácie dokumentov starostlivosti, ako aj opatrení na ochranu hlucháňa hôrneho z ďalších zdrojov
6. pokračovať v spolupráci s JASPERS za účelom zlepšenia implementácie Programu Slovensko v oblasti ochrany prírody a biodiverzity

Počet prezentovaných členov:	38	členov komisie
za hlasovalo:	27	členov komisie
proti hlasovalo:	2	členov komisie
zdržalo sa hlasovania:	7	členov komisie
nehlasovalo:	0	členov komisie

4. Rôzne

Informácia k pripravovanému národnému projektu (MIRRI SR)

Priebeh zasadnutia: **Predseda komisie vyzval B. Macákovú (RC MIRRI SR)**, aby predstavila zámer národného projektu Mapovanie brownfieldov na území Slovenskej republiky prostredníctvom siete

Regionálnych centier MIRRI SR v rámci opatrenia 2.7.10. B. Macáková stručne informovala o zámere národného projektu (prezentácia je súčasťou prílohy č. 3).

Predseda komisie otvoril diskusiu:

P. Greš (MH SR) sa informoval, či ide o nový projekt, nakoľko SAŽP má k dispozícii už databázu degradovaných území, vrátane mapových podkladov, a preto nerozumie, prečo sa plánuje podobný projekt.

B. Macáková (MIRRI SR) potvrdila, že sú si vedomí existencie portálu o degradovaných územiach, avšak zmapovaných je len 169 intravilánov miest, pričom plánovaný projekt má záber vyše 2900 samospráv.

Predseda komisie doplnil, že zámerom projektov nie je mapovať len status degradácie, ale aj potenciálne využitie z pohľadu regionálneho rozvoja.

T. Gregor (Klub 500) vyjadril svoj skeptický postoj k národným projektom a k ich celkovej pridanej hodnote. S navrhovaným projektom nesúhlasí a vyzval k podpore projektov, ktoré jasne prispievajú k ekonomickému rastu.

Predseda komisie doplnil informáciu, že návrh projektu bude zaslaný na pripomienkovanie členom Komisie pre CP 2 dňa 26.11. a následne po ukončení pripomienkového konania sa pristúpi k hlasovaniu procedúrou per rollam.

T. Gregor (Klub 500) reagoval, že procedúra per rollam je podľa neho zneužívaná na účelové schvaľovanie národných projektov, aby sa vyhlo osobnej konfrontácii. Predseda komisie podčiarkol, že zvolená forma schvaľovania sleduje len jediný zámer, a to dodržať plánovaný harmonogram a nečakať na ďalšie prezenčné zasadnutie v roku 2025. Iné postranné úmysly odmietol.

B. Macáková (MIRRI SR) reagovala na vznesené pripomienky a zdôraznila, že mapovanie brownfieldov v navrhovanom rozsahu má svoje opodstatnenie pre nastavovanie budúcich podpôr, a preto je potrebné mať k dispozícii adekvátne informácie, keďže nie je zmapované celé územie Slovenska, a to v jednej národnej databáze a MIRRI SR ako garant regionálneho rozvoja by to mal zrealizovať. Odmietla údajné sanovanie mzdových nákladov zamestnancov regionálnych centier MIRRI SR prostredníctvom daného projektu.

M. Krnčok (BSK) vyjadril tiež svoje pochybnosti o účele využitia finančných prostriedkov na národné projekty. Ďalej sa informoval, ako je zabezpečený súlad medzi národným projektom, resp. jeho výstupom (definícia a metodika) a plánovanou výzvou, pre účely ktorej boli schvaľované HaVK v rámci bodu 1.

B. Macáková (MIRRI SR) uviedla, že pripravovaná výzva je pilotná výzva určená pre obce so štatútom mesta. Metodika v rámci národného projektu sa bude pripravovať rok, vstupy budú použité aj z pilotnej výzvy a jej využiteľnosť, ako aj samotnej databázy, bude v budúcnosti.

A. Rúfusová (BBSK) poukázala na ambicióznosť projektu vzhľadom na dĺžku jeho trvania (24 mesiacov). Ďalej sa informovala ohľadom dlhodobého manažmentu dát, nakoľko dáta sa časom stávajú dynamické a preto navrhla upresniť či dlhodobá údržba datasetov bude v kompetencii RC MIRRI SR.

B. Macáková (MIRRI SR) uviedla, že dlhodobá údržba databázy bude už v kompetencii MIRRI SR.

S. Janiš (RÚZ) vzniesol otázku, odkiaľ je požiadavka na realizáciu tohto projektu, pričom uviedol, že efekt tohto projektu na podnikanie je nulový.

B. Macáková (MIRRI SR) uviedla, že potreba vznikla aj z pripravovaného projektu rodných listov obcí, keďže výstupy mapovania budú ich súčasťou, ale aj pre potreby budúcich výziev v rámci regionálneho rozvoja a ich lepšieho zacielenia.

Predseda komisie reagoval a podčiarkol, že hlavnou myšlienkou nie je podpora podnikateľských plánov a investícií, ale poskytnutie pomoci mestám a obciam skvalitniť ich prostredie, zrušiť existujúci priestor diskontinuity, ktorý stojí ladom a využiť tieto miesta na verejný záujem. Ďalej uviedol, že ak by dané brownfieldy boli atraktívne pre podnikateľský sektor, tak už sú dávno revitalizované a využívané na podnikateľské účely.

T. Gregor (Klub 500) reagoval a poukázal na potrebu znižovania počtu obcí a na potrebu optimalizácie štátnej a verejnej správy, namiesto vytvárania rodných listov obcí, čo považuje za zbytočné a neefektívne vynakladanie prostriedkov.

Predseda komisie uviedol, že MIRRI SR sa venuje aj optimalizácii fungovania samospráv, projekt „Centrá zdieľaných služieb“ je toho príkladom. Zároveň informoval, že budúci rok sa bude novelizovať zákon o regionálnom rozvoji, pričom do diskusie budú určite pozvaní aj zástupcovia podnikateľského sektora.

M. Puzder (MIRRI SR) informoval, že ZMOS, ako aj Únia miest Slovenska dostali úlohu pripraviť návrh modernizácie samospráv, ďalej podčiarkol, že mapovanie brownfieldov má svoje opodstatnenie, pretože bude slúžiť aj ako podklad pre plánovanie miest a obcí.

S. Janiš (RÚZ) zopakoval svoj skeptický postoj k zámeru a potrebe realizovať národný projekt a poukázal na to, že vzhľadom na kontroverznosť zámeru by uprednostnil prezenčné stretnutie a diskusiu.

Predseda komisie poďakoval za príspevky a uzavrel diskusiu, pričom podčiarkol, že online zasadnutie nie je menejcenné v porovnaní s prezenčným zasadnutím, čomu nasvedčuje aj venovaný priestor na diskusiu, ktorá prebehla k bodom programu, ako aj vyššia participácia účastníkov. Následne dal slovo zástupcovi EK.

C. Kocman (DG REGIO) na záver poďakoval za diskusiu k dosť zložitým bodom programu, pričom podčiarkol hlavne diskusiu k bodu 2, ktorá bola pre EK veľmi dôležitá pre ďalší postup.

5. Záver

Predseda komisie na záver informoval, že najbližšie prezenčné zasadnutie komisie pre CP2 je naplánované na 1. kvartál 2025, poďakoval sa prítomným za ústretovosť, spoluprácu a diskusiu a ukončil zasadnutie komisie.

Meno		Dátum	Podpis
Miriama Danková	Tajomník	12.12.2024	v. r.
Matúš Krnčok	Overovateľ	12.12.2024	v. r.
Boris Sloboda	predseda	13.12.2024	v. r.

Použité skratky:

AK	administratívne kapacity
APZD SR	Asociácia priemyselných zväzov a dopravy
AZZZ SR	Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR
BSK	Bratislavský samosprávny kraj
BBSK	Banskobystrický samosprávny kraj
CP	cieľ politiky
DG REGIO	DG Regional and Urban Policy
EFRR	Európsky fond regionálneho rozvoja
EK	Európska komisia
LIFE program	Finančným nástroj Európskej únie pre oblasť životného prostredia a ochrany klímy
JASPERS	Joint Assistance to Support Projects in European Regions
MH SR	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
MIRRI SR	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky
MV	Monitorovací výbor pre Program Slovensko 2021 - 2027
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia SR
NFP	nenávratný finančný príspevok
NP	Národný projekt
PPP	podmienky poskytnutia príspevku
RC	Regionálne centrá
RO	riadiaci orgán
RÚZ	Republiková únia zamestnávateľov
SAMP	Slovenska asociácia malých a stredných podnikov a živnostníkov
SO	sprostredkovateľský orgán
SR	Slovenská republika
VO	Verejné obstarávanie
VRR	viac rozvinutý región
ZMOS	Združenie miest a obcí Slovenska
ZP	základné podmienky
ŽoNFP	žiadost' o nenávratný finančný príspevok